

Hagvísar Seðlabanka Íslands

Yfirlit um þróun efnahagsmála

Seðlabanki Íslands
Desember 2002

Yfirlit efnahagsmála

Verðbólga mældist 2% í desember en kjarna-verðbólga nokkuð hærrí

Hjöðnun verðbólgunnar hélt áfram í nóvember. Í desemberbyrjun hafði vísitala neysluverðs hækkað um 2% á einu ári og aðeins 1% ef húsnæðisliður vísitölunnar er undanskilinn. Kjarnavísitölur 1 og 2 sýna hins vegar enn töluvert meiri verðbólgu, eða 2,8 og 2,7%.

Í desember hækkaði vísitala neysluverðs um 0,07% frá fyrri mánuði. Verðlækkun mat- og drykkjarvöru, bensíns og olíu vó u.þ.b. upp hækkun tóbaks, húsnæðis og húsaleigu. Án húsnæðisliðar lækkaði vísitalan um 0,14% frá fyrri mánuði, en kjarnavísitölurnar tvær hækkuðu um 0,4%. Mestu verðbreytingarnar voru á sveifluggjörnum liðum. Dagvara, þ.e.a.s. matvara og önnur vara til daglegra heimilisnota, lækkaði um 1,1%. Markaðsverð húsnæðis hækkaði hins vegar um 1,1% og húsaleiga um 3,5%. Húsnæðisliður vísitölu neysluverðs hefur hækkað mest einstakra meginþátta vísitölunnar á einu ári, eða um 6,9% sl. 12 mánuði. Verð áfengis og tóbaks hefur hækkað næstmest, eða um 6,3%, sem er athyglisvert í ljósi gengishækkunar krónunnar á tímabilinu, en því sem næst öll hækkunin átti sér stað í síðasta mánuði og stafaði einkum af hækkun opinberra gjalda.

Á heildina litið voru innlendar vörur í desemberbyrjun á u.þ.b. sama verði og fyrir ári, en verð innfluttrar vöru án áfengis og tóbaks 1,7% lægra. Hækkun vísitölu neysluverðs sl. 12 mánuði stafar því eingöngu af verðhækkun þátta sem verða að litlu eða engu leyti fyrir erlendri verðsamkeppni, þ.e.a.s. húsnæðis og þjónustu á markaði, sem hækkaði um 5,4% á tímabilinu.

Stefnir í heldur minni vöxt útflutnings á árinu en spáð var...

Nú liggja fyrir gögn um vöruviðskipti við útlönd fyrstu 10 mánuði ársins og þjónustuviðskipti fyrstu 9 mánuðina. Því hafa upplýsingar um einn mánuð vöruviðskipta og einn ársfjórðung þjón-

ustuviðskipta bæst við frá því þjóðhagsspá Seðlabankans var gerð í nóvember. Fróðlegt er að bera þau gögn sem fyrir liggja saman við spár.

Í spá Seðlabankans í nóvember var reiknað með 5½% vexti útflutnings, en 6½% vexti í endurskoðaðri spá fjármálaráðuneytisins frá 2. desember. Greiðslujafnaðaruppgjör fyrir fyrstu 9 mánuði ársins gæti bent til þess að spárnar séu í bjartsýnni kantinum. Fyrstu 9 mánuði ársins jókst útflutningur vöru og þjónustu um 6½% á föstu gengi. Samkvæmt gögnum Hagstofunnar hækkaði verð vöruútflutnings um rúmlega 2% í erlendri mynt á sama tíma. Sé reiknað með sömu verðhækkun útfluttrar þjónustu er raunvöxturinn u.þ.b. 4½%. Á árinu öllu stefnir því í heldur minni vöxt útflutnings en spáð var nema vöxtur á síðasta fjórðungi ársins verði meiri en fyrr á árinu. Í ljósi firnamikils útflutnings síðustu mánuði ársins í fyrra og samdráttar í tekjum af útfluttri þjónustu fyrstu 9 mánuði þessa árs virðist það fremur ólíklegt. Í spám Seðlabankans og fjármálaráðuneytisins var reiknað með u.þ.b. 3½% vexti þjónustutekna, en niðurstaða fyrstu 9 mánaða ársins var 4% samdráttur á föstu gengi, sem samsvarar u.þ.b. 6% raunsamdrætti, ef reiknað er með 2% verðhækkun útfluttrar þjónustu.

... en horfur eru á að innflutningur verði svipaður og í spám

Fyrstu 10 mánuði ársins hafði vöruinnflutningur dregist saman um 4,4% að magni, en innflutningur vöru og þjónustu fyrstu 9 mánuðina um rúmlega 5% á föstu gengi. Í ljósi þess að dregið hefur úr samdrættinum síðari hluta ársins og að innflutningur í desember 2001 var mjög lítill (27% minni á föstu gengi en í desember 2000) má telja líklegt að niðurstaðan verði ekki mjög langt frá fyrri áætlunum Seðlabankans o.fl. um u.þ.b. 3% samdrátt á árinu.

Jöfnuður þáttatekna mjög hagstæður á 3. ársfjórðungi og 4 ma.kr. afgangur á viðskiptajöfnuði

Hallinn á jöfnuði þáttatekna (laun, vextir og arður af fjárfestingu) var minni á þriðja fjórðungi ársins en gert hafði verið ráð fyrir. Vaxta- og arðtekjur frá útlöndum voru á föstu gengi 30% meiri en fyrir ári, en samsvarandi útgjöld minnkuðu um 30%. Vöxturinn í þáttatekjum skýrist reyndar einkum af því að í fyrra voru vaxta- og arðtekjur mjög litlar á 3. fjórðungi ársins, eða einungis 1,8 ma.kr, en miklar (4,8 ma.kr.) á 4. ársfjórðungi. Hagstæð vaxtaþróun erlendis skýrir minni útgjöld að verulegu leyti. Rétt er að taka fram að tölfræðileg óregla er mikil í ársfjórðungslegum gögnum. Þróun þáttatgjalda á 3. ársfjórðungi var þó í samræmi við það sem fyrr var komið fram á árinu.

Í öllu falli er ljóst að jöfnuður þáttatekna verður mun hagstæðari á árinu 2002 en spáð var. Í byrjun desember, áður en tölur um 3. ársfjórðung lágu fyrir, reiknaði fjármálaráðuneytið með 25 ma.kr. halla á árinu. Að þremur fjórðungum liðnum mælist hallinn hins vegar 12,5 ma.kr. Sökum hagstæðrar útkomu jafnaðar þáttatekna var 4 ma.kr. afgangur á viðskiptajöfnuði í 3. fjórðungi ársins og 2,6 ma.kr. afgangur á fyrstu 3 fjórðungunum.

Raungengi krónunnar er nú orðið mjög nærri 10 ára meðaltali

Gengi krónunnar hefur styrkst umtalsvert á síðustu vikum. Þann 18. desember var það skráð 2% hærra en þegar Hagvísar komu síðast út, 28. nóvember sl. Frá áramótum hefur gengið hækkað um 12,6% og er nú 1% lægra en 7. ágúst, er það varð hæst á árinu. Þessi hækkun

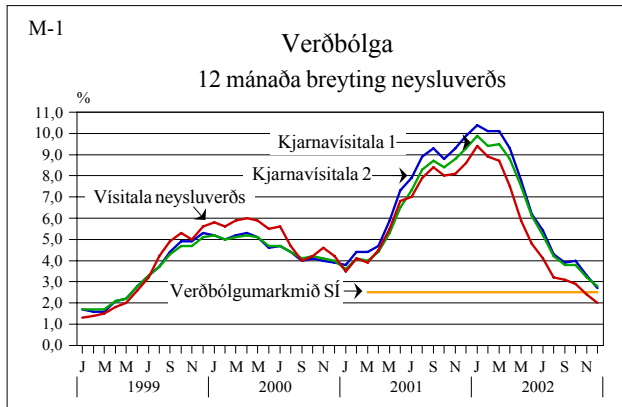
nafngengis hefur óhjákvæmilega leitt af sér hækkun á raungengi krónunnar. Haldist gengið óbreytt til áramóta frá því sem það var 18. desember mun raungengi krónunnar verða tæplega 16% hærra í desember en á sama tíma í fyrra. Þá verður raungengið á fjórða ársfjórðungi mjög nærri 10 ára sögulegu meðaltali, eða tæpum 2% lægra miðað við hlutfallslegt verð og 0,3% hærra miðað við hlutfallslegan launakostnað.

Einnig í þessum Hagvísum:

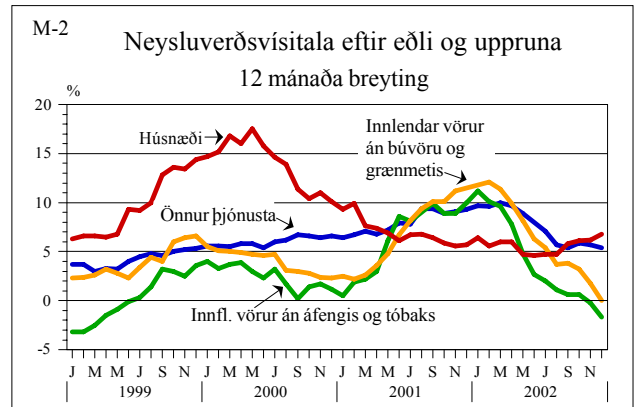
- Atvinnuleysi vex nokkuð áfram og aðrar vísendingar af vinnumarkaði benda einnig til vaxandi slaka (myndir 19 - 22).
- Eftir mikinn samdrátt er sementssala í vexti, sem kann að skýrast af hagstæðu veðurfari (mynd 9).
- Fermetraverð í fjölbýli hækkaði um tæp 3% á tímabilinu ágúst til nóvember (mynd 28).
- Lán Íbúðalánasjóðs til nýbygginga og endurbóta í september - nóvember voru fimmtungi færri en á sama tíma í fyrra. Lánnum til kaupa á notuðu húsnæði fjölgaði nokkuð á sama tíma (mynd 30).
- Útflutningsverð botnfisks hefur lækkað en verð á uppsjávarfiski hækkað. Álverð er enn lágt, en hefur hækkað töluvert undanfarnar vikur (mynd 16).
- Hráefnaverð matvæla hefur hækkað ört á heimsmarkaði undanfarna mánuði og skýrir að hluta hátt fiskmjölsverð (mynd 18).

Í Hagvísum er notast við talnagögn sem tiltæk voru 18. desember 2002.

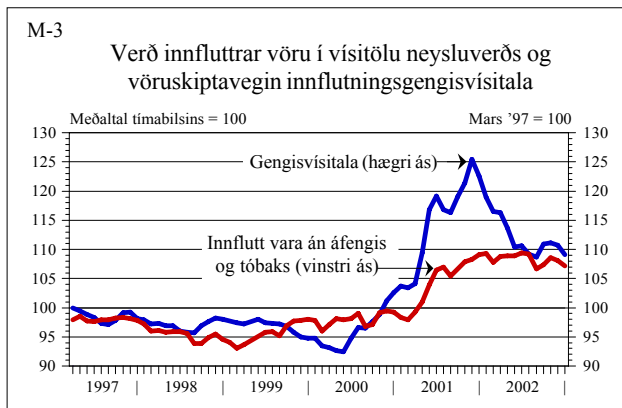
I Verðbólga

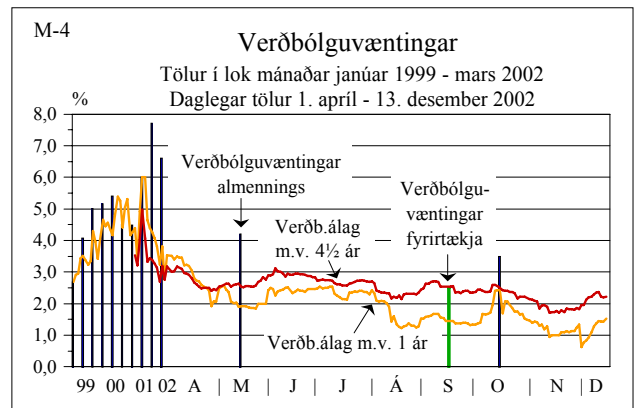
Vísitala neysluverðs í desember hækkaði um 0,07% frá fyrri mánuði. Verð á tóbaki hækkaði um 12% (0,22% áhrif á vísitöluna) Markaðsverð á húsnæði hækkaði um 1,1% (0,11%) og húsaleiga um 3,5% (0,08%). Verð á mat- og drykkjarvörum lækkaði hins vegar um 1,3% (-0,3%) og verð á bensíni og olíu um 3,9% (-0,15). Undanfarna 12 mánuði hefur vísitalan hækkað um 2%. Kjarnavísitalur 1 og 2 hækkuðu báðar um 0,4% milli mánaða og hafa hækkað um 2,8% og 2,7% undanfarna 12 mánuði.

Í desember höfðu innfluttar vörur án áfengis og tóbaks lækkað um 1,7% á 12 mánuðum. Húsnæðisliður vísitölunnar hækkaði á sama tíma um 6,9% og þjónusta einkaaðila um 5,4%. Verð innlendirar vöru án búvöru og grænmetis var óbreytt frá því fyrir 12 mánuðum.

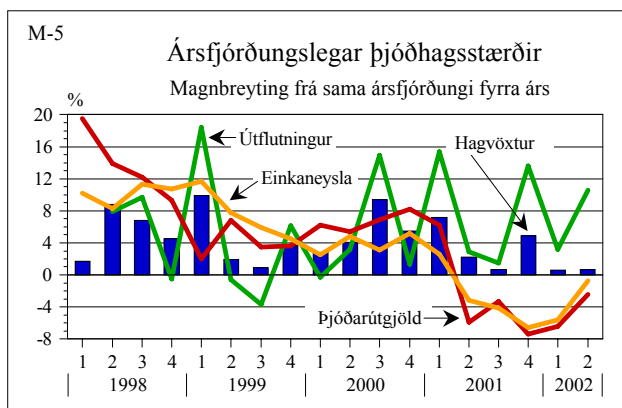

Í sumar hafði gengishækkun krónunnar fyrir á árinu eytt þeim mun sem var á milli gengisbreytinga og verðhækkunar innfluttrar vöru á sl. ári. Aðeins hefur dregið í sundur aftur á haustmánuðum, en munurinn verið lítil samanborið við sl. ár.

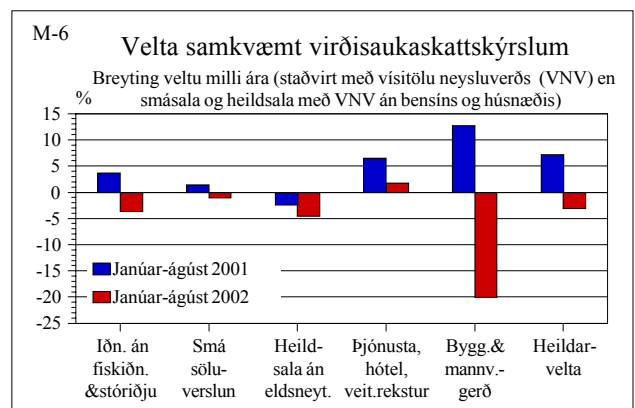

Verðbólguálag á vexti óverðtryggðra ríkisskuldabréfa með u.þ.b. 4½ árs líftíma var 1,8%-1,9% í seinni hluta nóvember en hækkaði í byrjun desember í 2,4%. Eftir að vísitala neysluverðs var birt þann 12. desember lækkaði álagið lítillega á ný og hefur verið u.þ.b. 2,2% síðan þá.

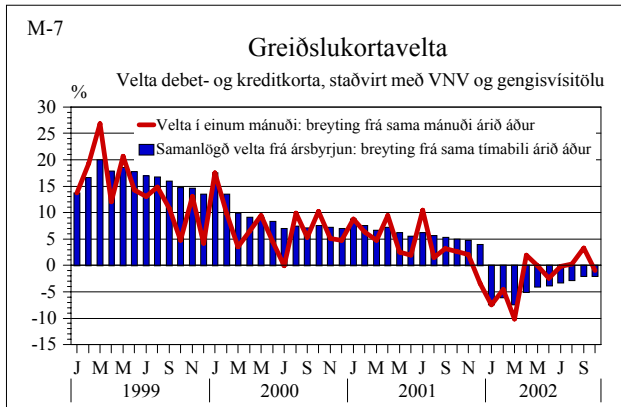
II Framleiðsla og velta

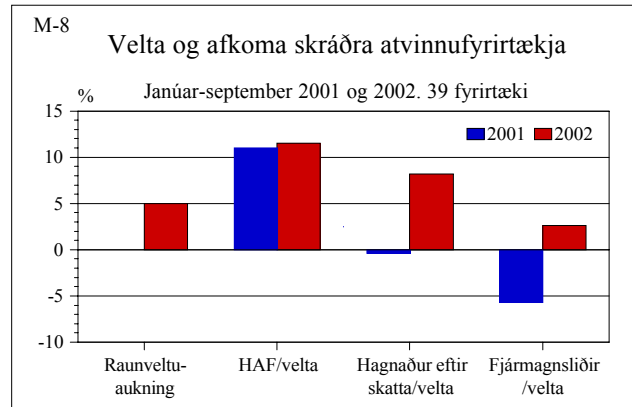
Á öðrum ársfjórðungi 2002 mældist vöxtur landsframleiðslu frá sama fjórðungi fyrir ári 0,7%. Útflutningur óx um rösk 10% og innflutningur um tæp 2%. Þjóðarútgjöld voru áætluð 2,4% minni en fyrir ári. Þetta er mun minni árssamdráttur þjóðarútgjalda en á fyrsta ársfjórðungi í ár, en þess ber að geta að tölur fyrir fyrsta fjórðung hafa verið endurskoðaðar verulega niður á við. Nú er talið að þjóðarútgjöld þá hafi verið 6,2% minni en fyrir ári, en áður var talið að samdrátturinn hafi numið 3½%.

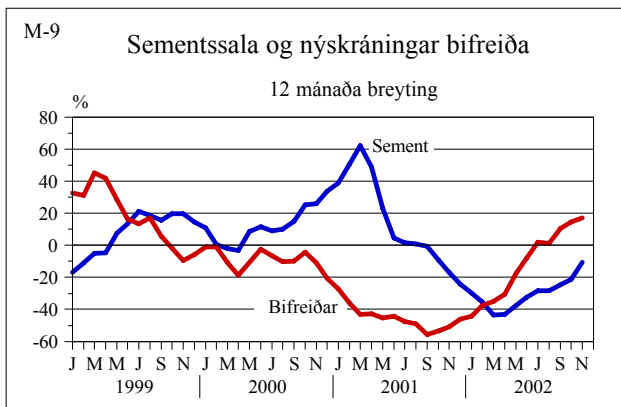
Velta fyrstu 8 mánaða ársins var 3% minni að raungildi en á sama tíma í fyrra. Mestur samdráttur varð í byggingarstarfsemi eða 20% og í heildsölu, þ.m.t. bifreiðasölu. Raunsamdráttur í smásölu nam 1%. Ef útflutningsvelta er raunvirt með gengisvísitölu og innanlandsvelta með vísitölu neysluverðs mælist samdráttur heildarveltu 2½%. Milli júlí-ágúst árin 2001 og 2002 varð 5% raunsamdráttur. Velta í smásölu jókst um 3% að raungildi, en aukins samdráttar gætti í heildsölu, sem dróst saman um 8%.

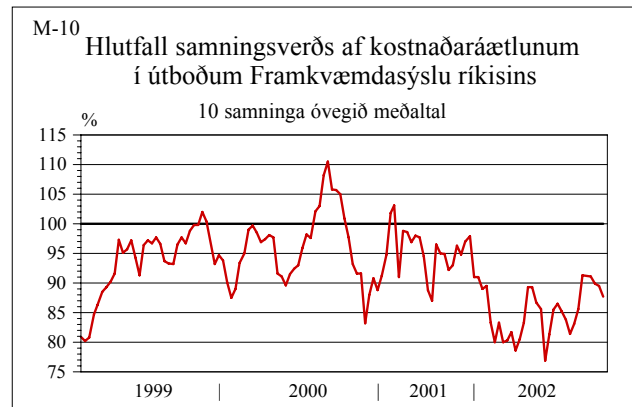
Staðvirk greiðslukortavelta fyrstu 10 mánuði þessa árs dróst saman um 2%. Samdrátturinn náði hámarki í byrjun árs en frá því á vormánuðum hefur veltan verið svipuð og fyrir ári. Greiðslukortavelta erlendis er að sækja nokkuð í sig veðrið eftir nær stöðugan samdrátt frá því í ársbyrjun 2001.

Afkoma skráðra fyrirtækja annarra en fjármálfyrirtækja á fyrstu 3 fjórðungum ársins var góð, ef litið er til framlegðar eða hagnaðar eftir skatta. Fjármagnsliðir, sem voru neikvæðir á sl. ári vegna gengistaps, og ollu rekstrartapi hjá flestum fyrirtækjum í fyrra, hafa verið jákvæðir í ár. Lækkun á tekjuskatti fyrirtækja kemur fram í auknum hagnaði eftir skatta. Veltufé frá rekstri hefur aukist umtalsvert milli ára, eða um 18%. Velta skráðra fyrirtækja jókst um 5% að raunvirði. Hlutfallsleg framlegð útflutningsfyrirtækja hefur minnkað sl. mánuði.

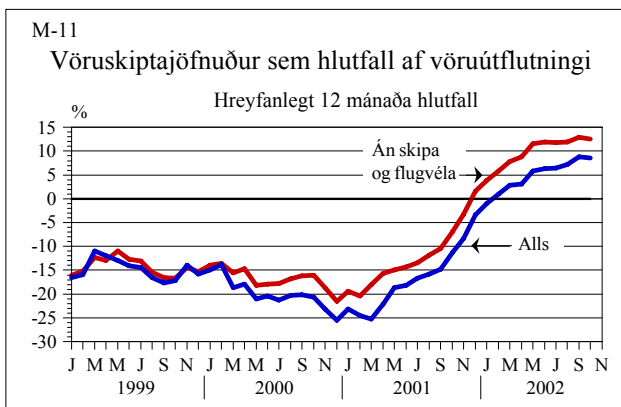

Mikil sementssala var í nóvember, u.þ.b. 8% meiri en í nóvember 2001. Þessi söluaukning skýrist að einhverju leyti af góðu tíðarfari. Á fyrstu 11 mánuðum ársins var salan 10% minni en fyrir ári, sem er mun minni samdráttur en fyrr á árinu. Salan á árinu í heild stefnir í að verða svipuð og árin 1997-98. Samdrátturinn í nýskráningum bíla minnkar stöðugt milli mánaða. Á fyrri helmingi þessa árs var samdrátturinn um fjórðungur frá fyrra ári en nú í nóvember er hann kominn niður í 7%.

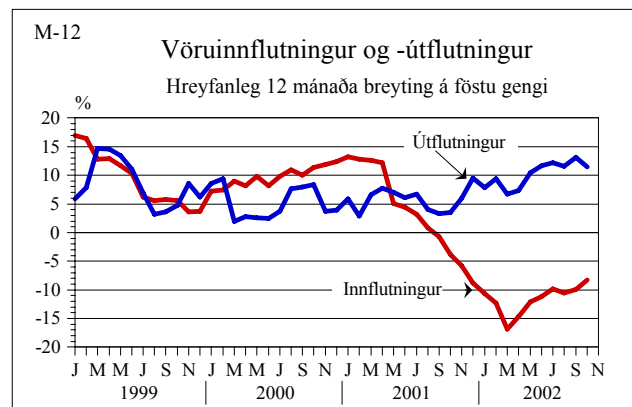

Óvegið samningsverð tíu síðustu samninga í útböðum Framkvæmdasýslu ríkisins var 12% undir kostnaðaráætlunum.

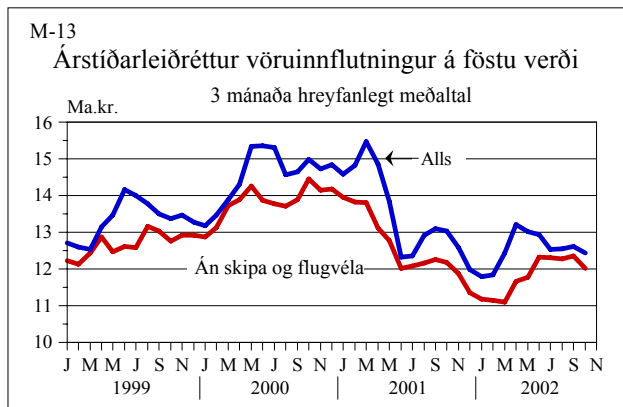
III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

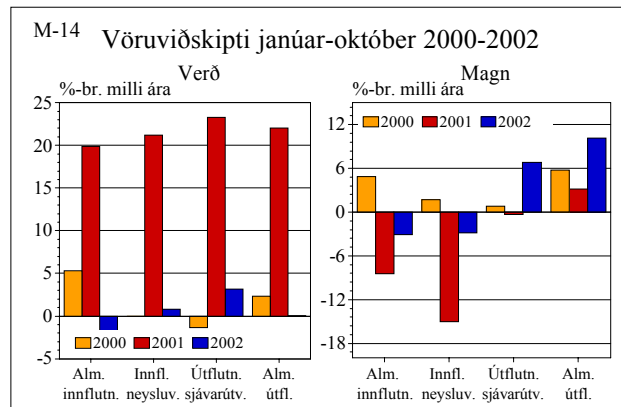
Á fyrstu tíu mánuðum þessa árs var 20,2 ma.kr. afgangur á vöruviðskiptum við útlönd án viðskipta með skip og flugvélar, og 11,9 ma.kr. í heild. Á sama tíma í fyrra var halli á vöruskiptum að undanskildum viðskiptum með skip og flugvélar 2,9 ma.kr á gengi þessa árs og 12,6 ma.kr. í heild. Í október var 1,6 ma.kr. afgangur á vöruskiptum, samanborið við 2,2 ma.kr. afgang í október í fyrra á gengi þessa árs.

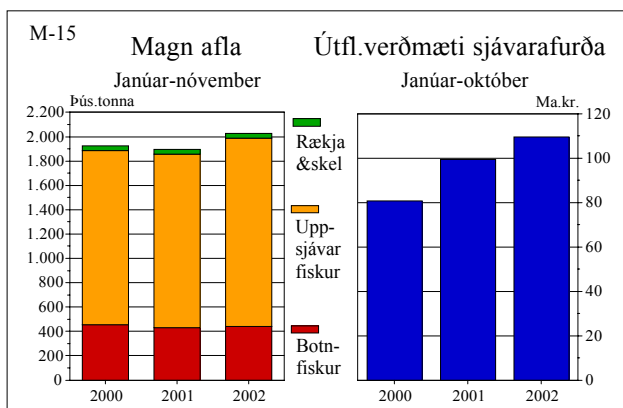
Í október voru fluttar út vörur fyrir 18,6 ma.kr., sem er álíka mikið á föstu gengi og í október í fyrra. Fluttar voru inn vörur fyrir 17 ma.kr., sem á föstu gengi er tæplega 4% meiri innflutningur en í október í fyrra.

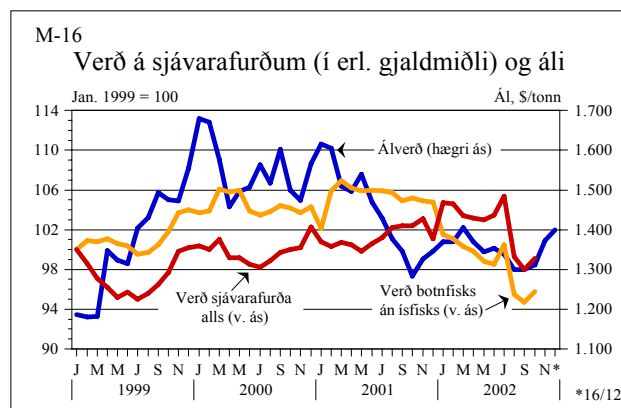
Árstíðarleiddréttur innflutningur án viðskipta með skip og flugvélar dróst nokkuð saman milli mánaða í október og var aðeins minni en í október á síðasta ári.

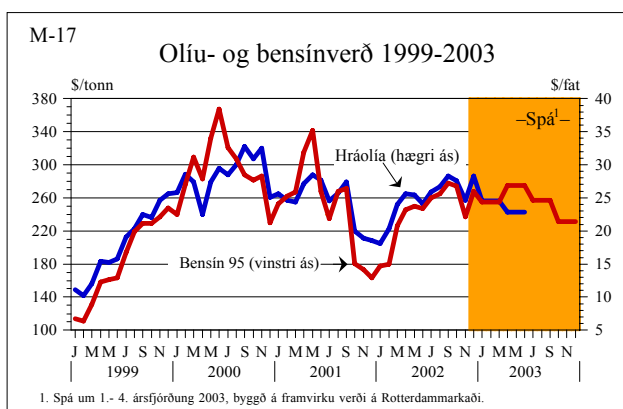
Á fyrstu tíu mánuðum ársins var almennur útlutningur rúmlega 10% meiri en árið áður en verð nær óbreytt þrátt fyrir ½% lækkingu á meðalverði erlends gjalddeyris. Magn útluttrar iðnaðarvöru jókst um 18¼% milli ára og magn útluttra sjávarafurða um tæp 7%. Innflutningur dróst saman um 4,4%, þar af almennur innflutningur um 3% og innflutningur neysluvöru um 2,8%.

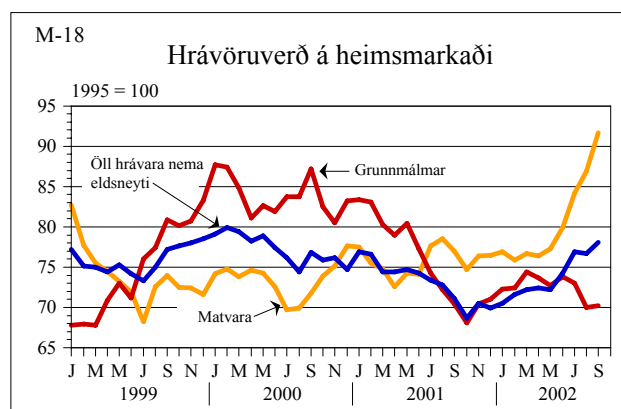
Á fyrstu 11 mánuðum þessa árs var 7% meiri afli en í sömu mánuðum í fyrra. Botnfiskafli jókst um 2½%, rækju- og skelfiskafli um rúmlega 9% og uppsjaðvarafli um 8½%. Í nóvember var aflinn þó töluvert minni en fyrir ári, sem aðallega skýrist af mun minni kolmunnaafli. Útlutningsverðmæti sjávarafurða á fyrstu 10 mánuðum ársins var í krónum talið u.þ.b. 10% meira en fyrir ári og á föstu gengi tæplega 11% meira. Mest jókst útlutningur frystra afurða og fiskmjöls, en útlutningur saltfiskafurða dróst saman.

Verð á afurðum uppsjaðvarfiska, lýsi, mjöli, saltsíld og frystri síld, hefur verið hagstætt á árinu. Verð á botnfiskafurðum hefur hins vegar dalað nokkuð milli ára eða um 4%. Einkum hefur verð á saltfiski lækkað og verð sjófrysts fisks var slakt fyrri hluta ársins. Á fyrstu 10 mánuðum ársins var verðlag sjávarafurða í heild u.þ.b. 2½% hærra í erlendri mynt en fyrir ári. Álverð hefur farið hækkanði undanfarna mánuði og mest seinustu vikur, eða um 8-10%. Verðið hefur verið um eða undir 1.400 \$/t og er ekki talið líklegt að það hækki frekar í bráð.

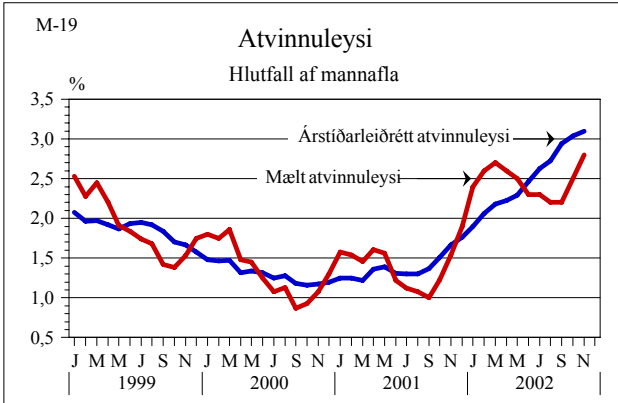

Seinustu vikur hefur olíu- og bensínverð hækkað á ný. Má rekja það til stríðsótta, framleiðslustoppa í Venesúela og minni framleiðslu OPEC-ríkjanna (um 1,7 m.tunna á dag). Bensínverð hefur hækkað um tæplega fjórðung seinustu 4 vikur.

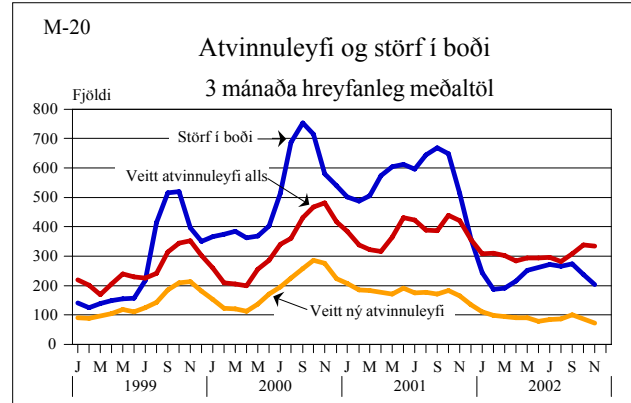

Hrávöruverð hefur hækkað umtalsvert að undanförmu, einkum matvara. Matvaran hefur hækkað um fimmtingu frá áramótum og hráefni frá landbúnaði um 10%. Verðlækkun á grunnmálmum heldur aftur af heildarvísitölu hrávöru, sem þó hefur hækkað um 12% frá áramótum.

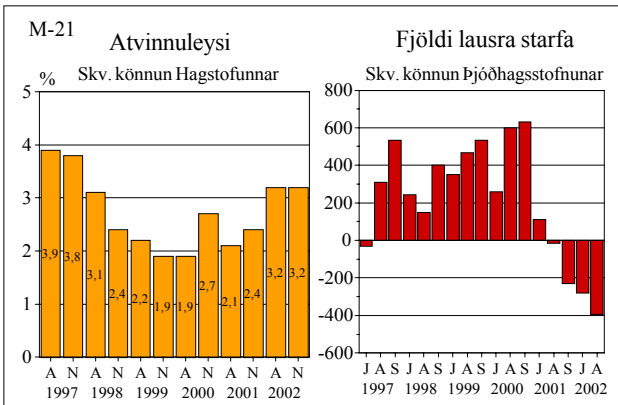
IV Vinnumarkaður og tekjur

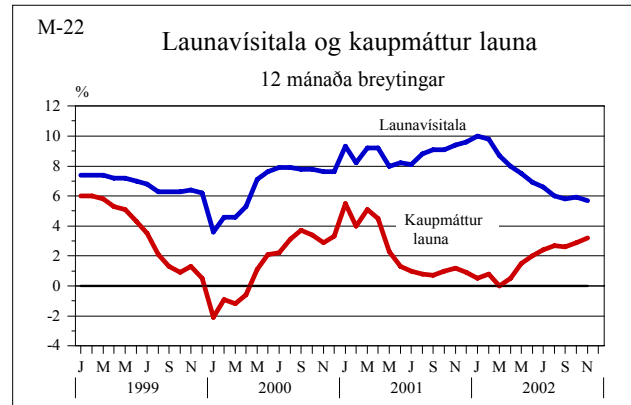
Atvinnuleysi í nóvember mældist 2,8% og hækkaði um 0,3% frá fyrri mánuði. Í nóvember 2001 var atvinnuleysi 1,5%. Árstíðarleidd átt atvinnuleysi var 3,1% í nóvember og jókst um 0,1% milli mánaða. Í nóvember í fyrra var árstíðarleidd átt atvinnuleysi 1,7%. Árstíðarleidd átt atvinnuleysi hefur ekki verið meira síðan í febrúar 1998.

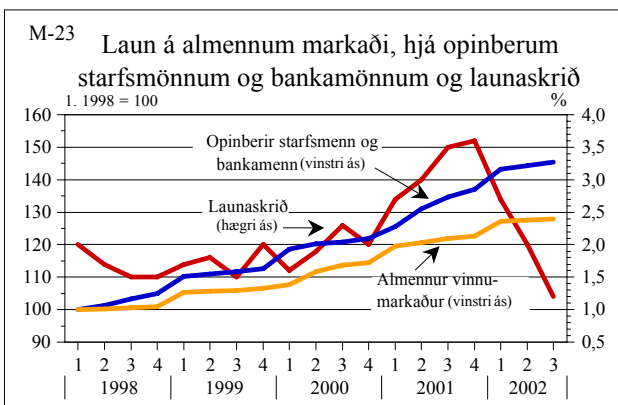
Veitt voru 277 atvinnuleysi í nóvember sl., samanborið við 294 í nóvember árið 2001. Ný tímabundin atvinnuleysi voru aðeins 11 og 42 á nýjum vinnustað, en framlengd tímabundin leyfi og óbundin voru 226. Fjöldi lausra starfa hjá vinnumiðlunum í lok októbermánaðar var 160, samanborið við 333 fyrir ári.

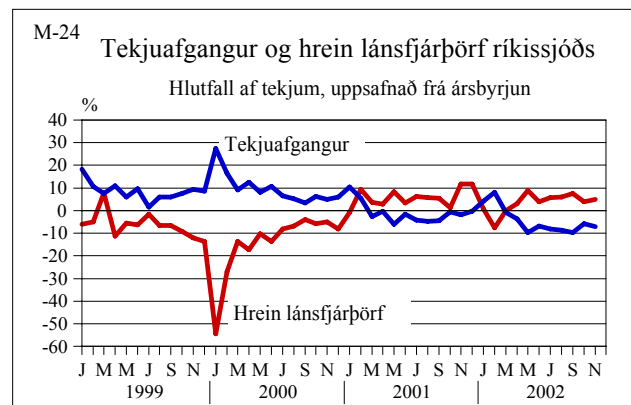
Skv. vinnumarkaðskönnun Hagstofunnar í nóvember jókst atvinnuleysi úr 2,4% í nóvember í fyrra í 3,2% í ár og atvinnuþáttaka minnkaði úr 83,6% í 82,8%. Vinnustundum á viku fjölgaði hins vegar lítillega á sama tíma eða úr 42,8 í 43. Vinnumarkaðskönnun sem Þjóðhagsstofnun framkvæmdi áður hefur ekki verið gerð frá því í apríl. Þá vildu atvinnurendur fækka starfsfólki nokkuð. Könnun sem Gallup gerði í nóvember bendir til áframhaldandi fækkunar starfsfólks næstu mánuði.

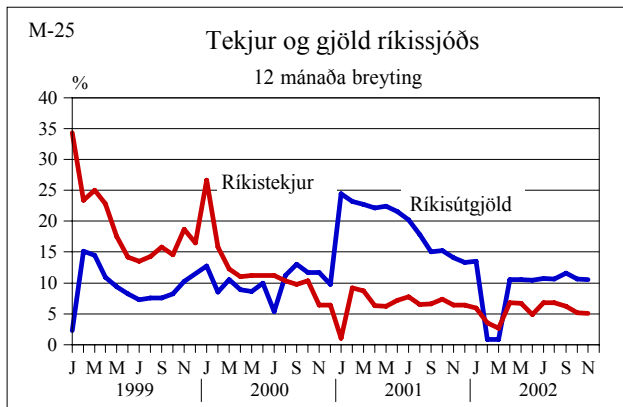
Launavísitalan hækkaði um 0,1% í nóvember og 5,7% undanfarna 12 mánuði. Í nóvember hafði kaupmáttur launa aukist um 3,2% á 12 mánuðum.

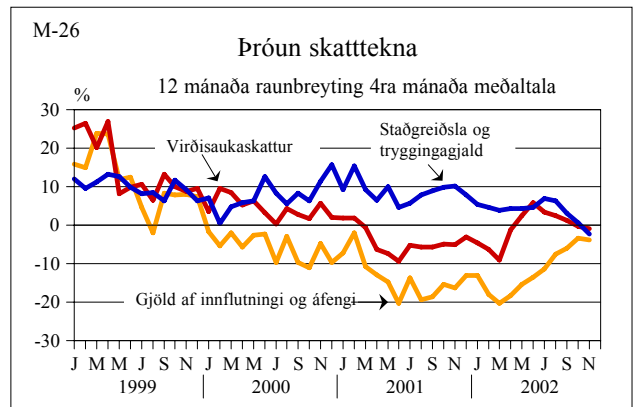
Launavísitala opinberra starfsmanna og bankamanna hækkaði um 8,0% frá 3. ársfjórðungi 2001 til 3. ársfjórðungs 2002. Á sama tíma hækkuðu laun á almennum vinnumarkaði um 4,9%. Launaskrið milli 2. og 3. ársfjórðungs 2002 mældist 0,3% og launaskrið yfir 12 mánuði mældist 1,2% á 3. ársfjórðungi 2002 samanborið við 2,0% á 2. ársfjórðungi 2002.

Afkoma ríkissjóðs skv. greiðslubókhalda var neikvæð um 15 ma.kr. til nóvemberloka, en um 18 ma.kr. að slepptum hagnaði af eignasölu. Afkoman var 14 ma.kr. lakari en á sama tíma 2001. Vegna mikilla afborgana af veittum lánum og eignasölu var hrein lánsfjárförf 8 ma.kr. minni, eða u.þ.b. 10 ma.kr. Að auki voru 8 ma.kr. greiddir inn á lífeyrisskuldbindingar. Fjármögnun á árinu hefur að mestu verið erlend.

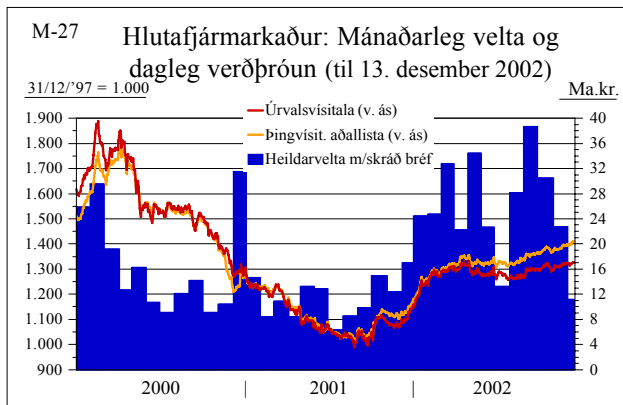

Tekjur út nóvember voru 5% hærrí en fyrir ári, en 3% hærrí ef eignasölu er sleppt. Útgjöld lækkuðu um rúm 10%. Vöxtur útgjalda var mestur til almennra opinberra mála og löggæslu, u.þ.b. 10% umfram verðbólgu, og til félags- og heilbrigðismála, eða 6-7% umfram verðbólgu.

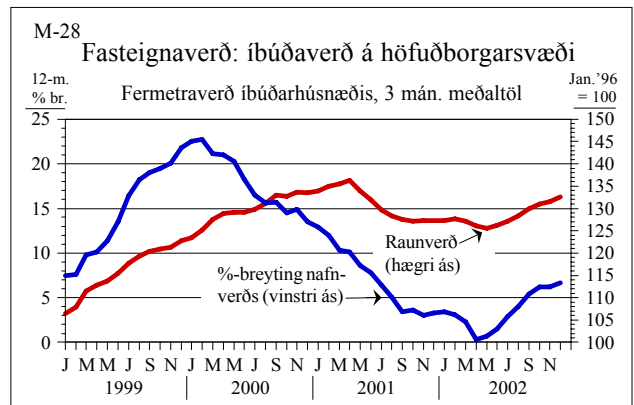

Samdráttur í tekjum af virðisaukaskatti, staðgreiðslu og tryggingagjöldum, sem lýst var í síðustu Hagvísun, heldur áfram samkvæmt nýjustu tölum. Tekjur af innflutningi réttu við í ágúst-september og voru álíka miklar og árið 2001 að raungildi, en aukins slaka gætti aftur í október-nóvember.

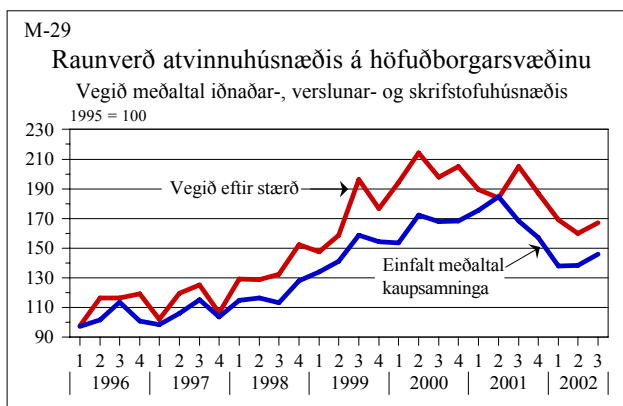
VI Gengi og eignaverð

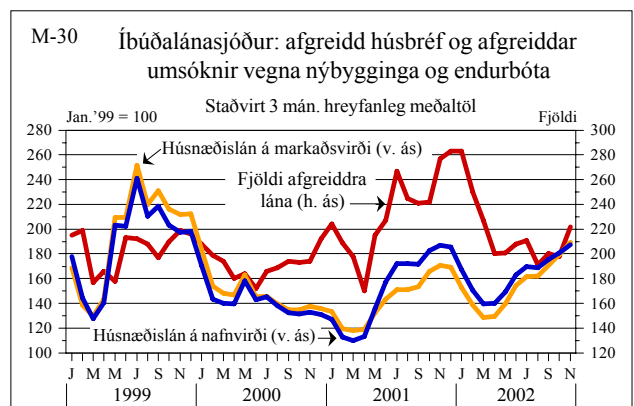
Heldur hefur verið dauft á hlutabréfamarkaði seinustu vikur en vísitölur halda áfram að mjakast upp, um 2,2% sl. mánuð. Frá áramótum hefur vísitala aðallista hækkað um tæplega fimmtungu og um 23% sl. 12 mánuði. Á árinu stefnir í metveltu, líklega 130-140% meiri en á sl. ári.

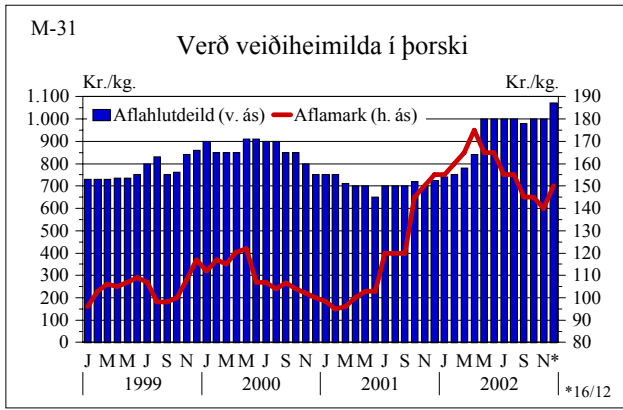
Vísitala fasteignaverðs (sér- og fjölbýli) á höfuðborgarsvæðinu hækkaði um 6,2% á 12 mánuðum til október 2002, samanborið við aðeins 0,3% hækkingu í apríl. Vísitala fermetraverðs í fjölbýli hækkaði um 6,7% á tólf mánuðum til nóvember 2002, þar af um 2,8% á síðustu 3 mánuðum. Þrjú mánaða hlaupandi meðaltal vísitölnnar hækkaði um 5,3% frá því fyrir ári.

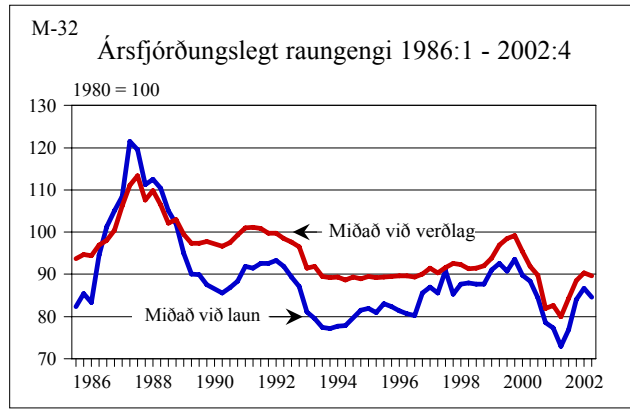
Ekki liggja fyrir nýjar tölur um verð atvinnuhúsnæðis. Síðustu tölur studdu enn frekar hugmyndir um a.m.k. 10% raunverðslækkun frá verðtoppum 2000-2001. Verð er enn hátt í sögulegu samhengi. Vísitölurnar verður að túlka með varúð vegna strjalla og ósamleitinna gagna.

Á sama tíma og umsvif á markaði með notað húsnæði hafa aukist hefur heldur dregið úr viðskiptum með nýtt húsnæði. Afgreiddar umsóknir hjá Íbúðalánasjóði vegna nýbygginga og endurbóta voru 198 í nóvember, en 289 í nóvember í fyrra. Raunvirði afgreiddra húsbrefa fyrir fyrstu ellefu mánuði ársins hafði hækkað um tæplega 8½% frá sama tíma í fyrra miðað við markaðsvirði húsbrefa, en um 5½% miðað við áritaða fjárhæð.

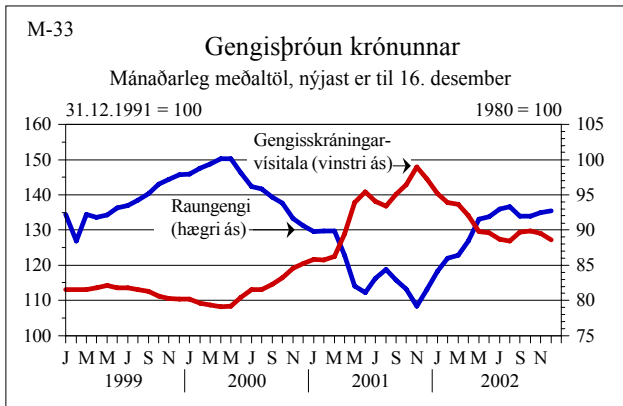

Verð á varanlegum kvóta hefur haldið áfram að hækka, en margir telja að toppnum sé náð. Mikil spurn er eftir kvóta en framboð dræmt. Bæði varanlegur kvóti og leigukvóti hafa að undanförmu verið u.þ.b. þriðjungi dýrari en á sama tíma í fyrra.

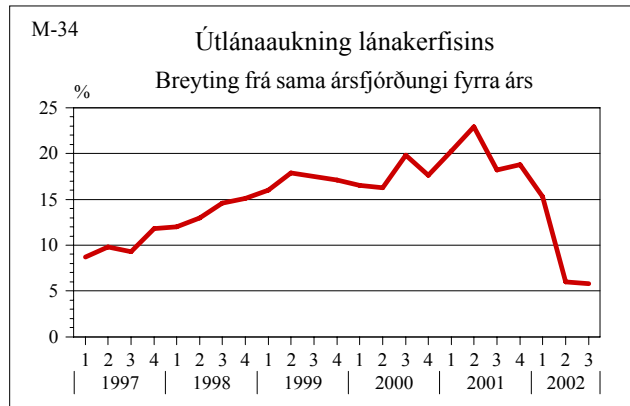

Raungengi krónunnar hefur hækkað verulega á þessu ári, einkum sökum hækkunar nafngengis. Miðað við verðlag var raungengi á 4. ársfjórðungi 12,7% hærra en á sama tíma í fyrra. Raungengi miðað við verðlag var tæpum 2% undir meðaltali undanfarna 10 ára, en 0,3% hærra ef miðað er við hlutfallslega launaþróun.

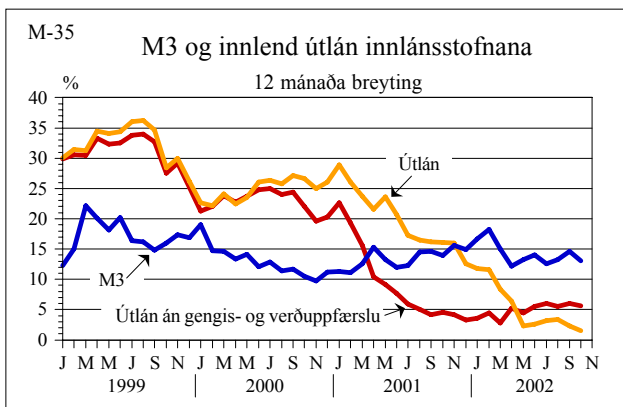
VII Peningar, útlán og vextir

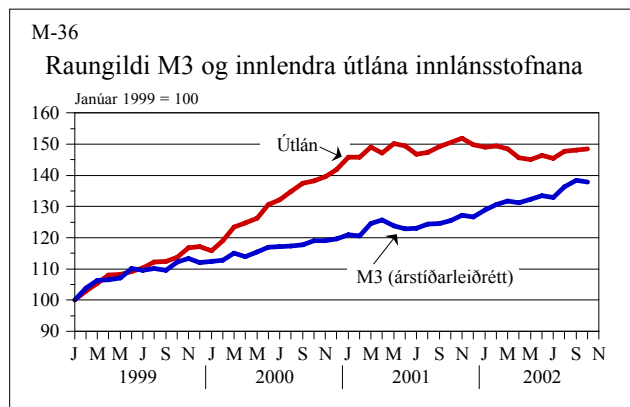
Gengi krónunnar styrktist verulega á fyrri hluta þessa árs eða um 9,4% frá áramótum til 7. ágúst þegar það var sterkast. Hinn 15. desember var krónan 1,3% veikari en 7. ágúst. Það sem af er desember hefur krónan styrkst um 1½% og í nóvember styrktist hún um 1,3%. Mánaðarlegt raungengi krónunnar miðað við verðlag er áætlað í desember tæplega 16% hærra en fyrir ári.

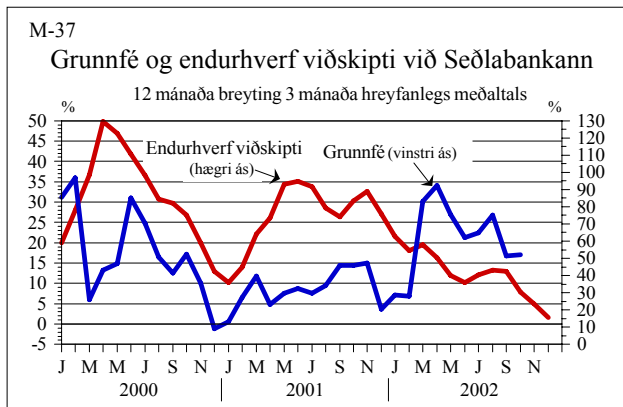
Tólf mánaða útlánaþróun lánakerfisins til septemberloka nam 5,8%. Miðað við júní jókst vöxtur til atvinnuvega líttilega og nam 6,1%. Útlán til heimila jukust meira, eða 9,1%, en vöxturinn hjaðnaði þó dálítið frá því í júní. Lán Íbúðalánasjóðs og lífeyrissjóða jukust um 12% og 13,4%.

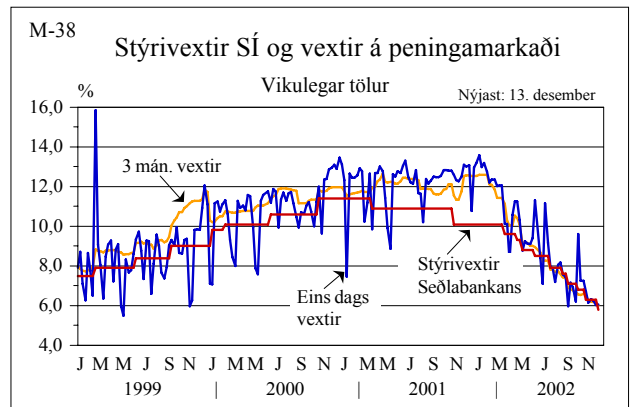
	Útlán án		
Breyting í % til loka október 2002	M3	Útlán	uppfærslu
Yfir 1 mánuð (M3 árstíðarleiddrétt)	0,1	0,7	0,2
Yfir 3 mánuði, umreiknuð til ársraða (M3 árstíðarleiddrétt)	18,4	10,8	6,2
Yfir 12 mánuði	13,1	1,5	5,6

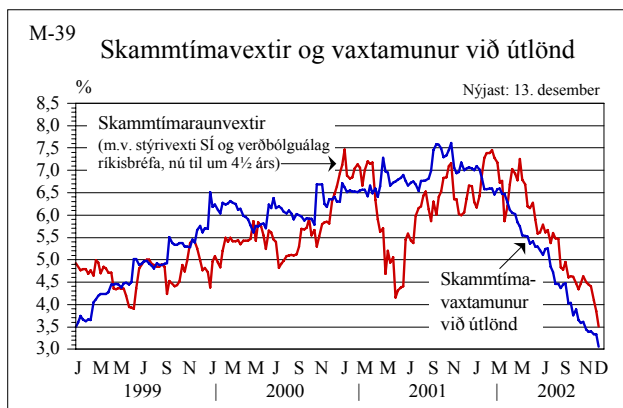
	M3	Útlán
Breyting í % til loka október 2002		
Yfir 1 mánuð (M3 árstíðarleiddrétt)	-0,4	0,1
Yfir 3 mánuði, umreiknuð til ársraða (M3 árst.leiðr.)	15,5	8,6
Yfir 12 mánuði	9,9	-1,4

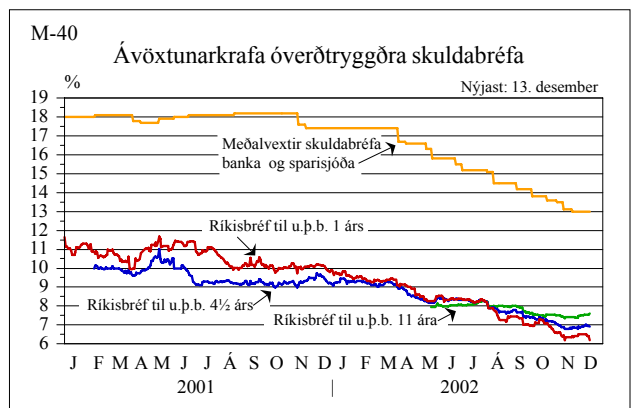
Hinn 11. desember sl. var stofn útstandandi endurhverfa verðbréfa 13% hærri en fyrir ári, en hafði lækkað um 13% frá því í mars.

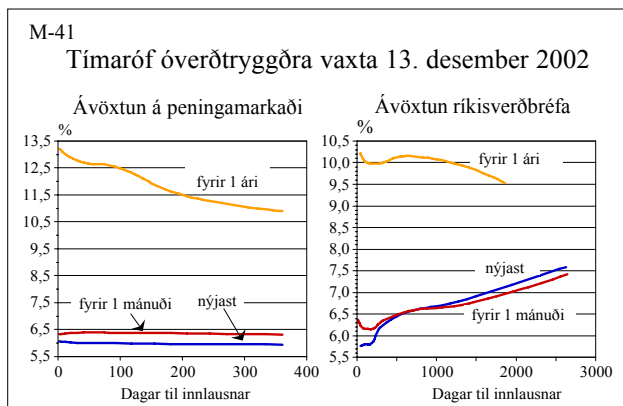
Vextir í endurhverfum viðskiptum Seðlabankans lækkuðu um 0,5 prósentur hinn 17. desember, í 5,8%.

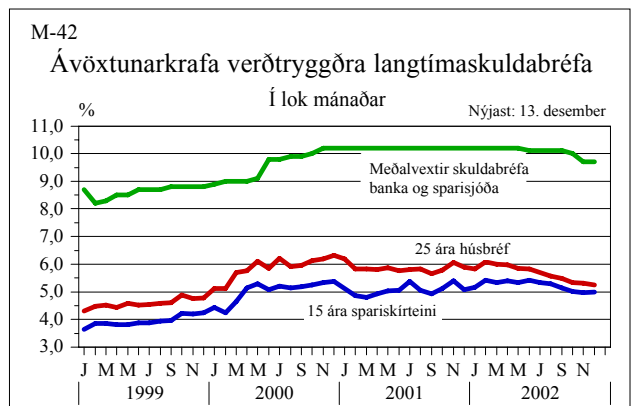
Skammtíma vaxtamunur við útlönd var rúmlega 3 prósentur hinn 13. desember sl. og hafði þá ekki verið minni frá nóvembermánuði 1998. Á sama tíma voru raunstýrivextir Seðlabankans, miðað við verðbólguálag ríkisbréfa til 4½ árs, u.þ.b. 1 prósentu lægri en fyrir mánuði, eða 3,5%.

Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa hefur lítið breyst sl. mánuð, nema á stystu ríkisbréfunum (til u.þ.b. 1 árs), þar sem ávöxtunarkrafan lækkaði í kjölfar tilkynningar um vaxtalækkun Seðlabankans.

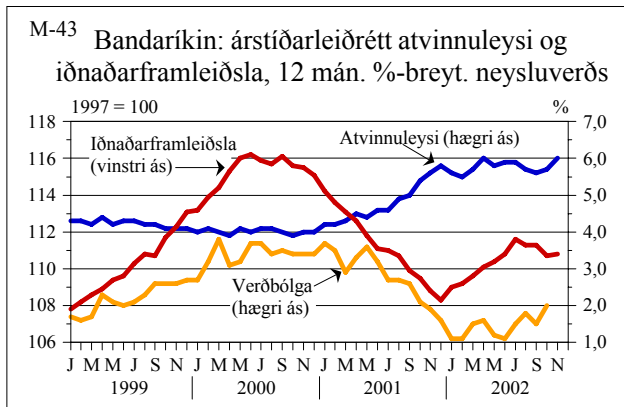

Hliðrun niður á við á skemmi enda ávöxtunarferilsins endurspeglar vaxtalækkun Seðlabankans.

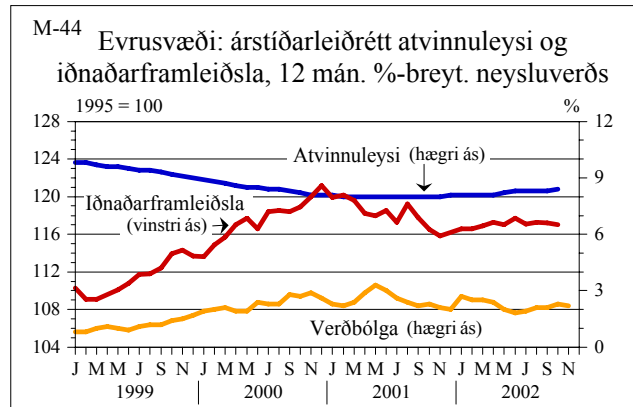

Verðtryggðir útlánsvextir innlánsstofnana hafa haldist nánast óbreyttir undanfarinn mánuð. Í desemberbyrjun voru þessir vextir að meðaltali 4,4 - 4,7 prósentum hærri en vextir á verðtryggðum skuldabréfum með ábyrgð ríkisins.

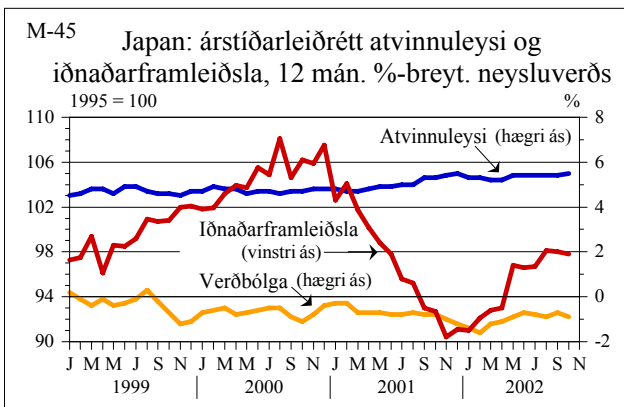
VIII Alþjóðleg efnahagsmál

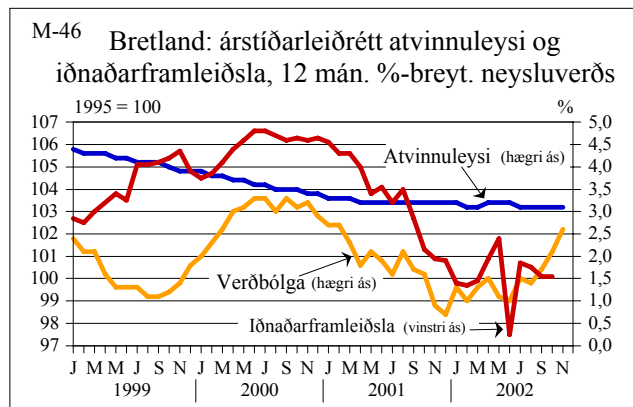
Visitala neysluverðs hækkaði um 0,1% í nóvember og 12 mánaða verðbólga mældist 2,3%. Kjarnavísitalan, án orku og matvöru, hækkaði aðeins meira milli mánaða en ársþækkun hennar var 2,0%. Iðnaðarframleiðslan óx um 0,1% milli október og nóvember. Atvinnuleysi jókst í 6,0% í nóvember og störfum fækkaði enn.

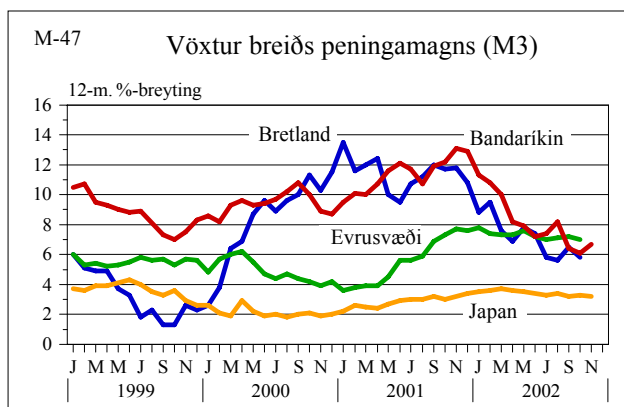
Iðnaðarframleiðsla minnkaði um 0,2% í október eftir að hafa staðið í stað í september. Á árinu hefur iðnaðarframleiðsla á evrusvæðinu nánast staðið í stað. Verðbólga á evrusvæðinu var 2,2% í nóvember sem er yfir 2% verðbólguarmarkmiði Seðlabanka Evrópu. Kjarnaverðbólga mældist óbreytt, 2,3%. Atvinnuleysi á evrusvæðinu fór í 8,4% í október en hefur verið á bilinu 8,1% - 8,3% undanfarna mánuði.

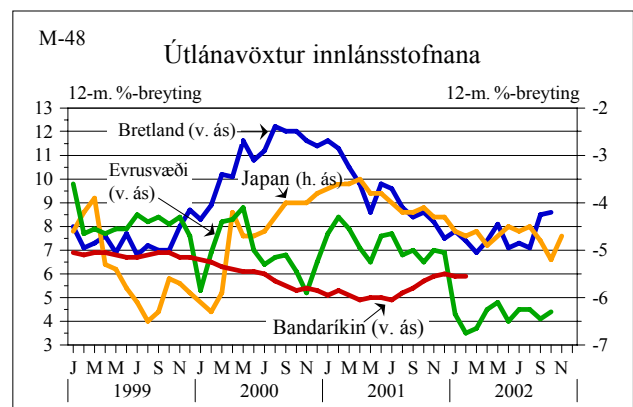
Hlutfall atvinnlausra var 5,5% í október sem er svipað og undanfarna mánuði. Verðhjóðnun mældist 0,9% á 12 mánuðum í nóvember og neysluverðsvísitalan lækkaði um 0,2% milli mánaða. Iðnaðarframleiðslan minnkaði um 0,3% í október og hefur þá dregist saman tvo mánuði í röð, en ef miðað er við október 2001 var um 5,4% aukningu að ræða.

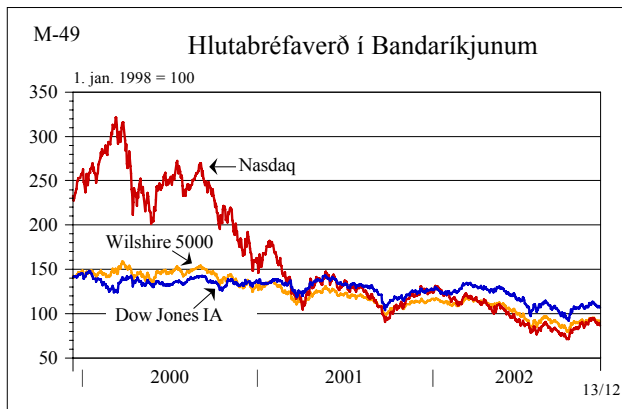
Visitala neysluverðs án vaxta hækkaði um 0,2% í nóvember. Tölf mánaða verðbólga mældist 2,8% í nóvember og er nú komin fram úr verðbólguarmarkmiði Englandsbanka sem er 2,5%. Skráð atvinnuleysi er enn við sögulegt lágmark, eða 3,1% í nóvember og hefur verið óbreytt sl. fimm mánuði. Iðnaðarframleiðsla stóð í stað frá september til október.

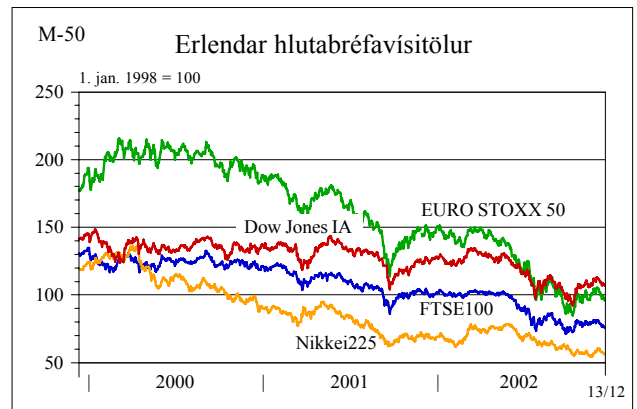
Tölf mánaða vöxtur M3 á evrusvæðinu var 7,0% í október, sem er 0,4% minni vöxtur en í september en sami vöxtur og í ágúst. Vöxtur þriggja mánaða meðaltals, sem ECB miðar formlega við var 7,1% sem er óbreytt frá fyrrri mánuði. Í Bandaríkjunum var vöxtur M3 heldur meiri en undanfarið. Hann var 6,7% yfir 12 mánuði til októberloka.

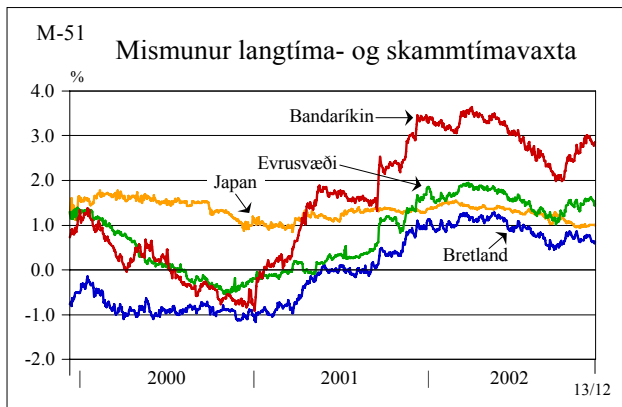
Tölf mánaða vöxtur útlána á evrusvæðinu til aðila innan svæðisins var 4,3% í október sem er sami vöxtur og í september.

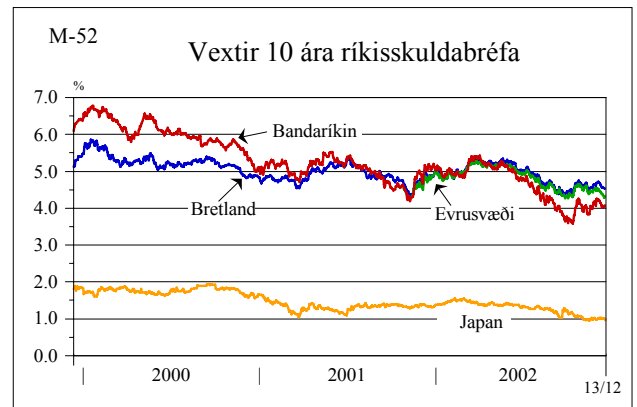
Mikil lækkun varð á verði hlutabréfa í Bandaríkjunum frá því í maí og fram í miðjan október með smá uppsveiflu í ágúst. Frá miðjum október varð hins vegar hækkun fram í byrjun desember en þá tók verð að falla á ný. Dow Jones vísitalan féll lægst í tæp 7.300 stig í byrjun september, fór nálægt 9.000 stigum í nóvemberlok en er nú rúm 8.400 stig. Nasdaq vísitalan féll í rök 1.100 stig fór í nóvember í nær 1.490 stig en er nú í 1.360 stigum.

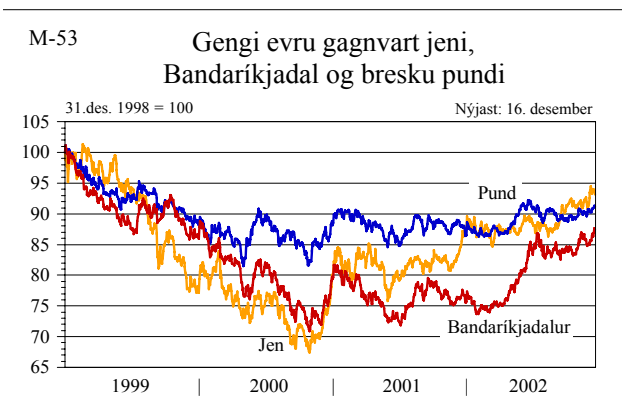
Hlutabréfamarkaðir í Evrópu og Asíu hafa fylgt þróuninni á bandaríska markaðnum, en gengisþróun hlutabréfa í Þýskalandi, Frakklandi og nokkrum öðrum Evrópulöndum hefur verið heldur óhagstæðari en í Bandaríkjunum síðari hluta ársins.

Seðlabanki Evrópu lækkaði vexti sína um 50 punkta þann 5. desember sl. úr 3,25% í 2,75%. Norrænir seðlabankar hafa einnig lækkað vexti.

Sl. 3 mánuði, hefur ávöxtun 10 ára ríkisskuldabréfa í Bandaríkjunum hækkað um 0,04%. Ávöxtun skuldabréfa til lengri tíma hefur hækkað aðeins meira. Ávöxtun verðtrygðra skuldabréfa til 10 ára hefur hækkað um 0,12% og var nafnávöxtun þeirra 2,41% 12. desember. Í Evrópu hafa langtíma vextir hins vegar lækkað um 0,12%. Hinn 12. desember var ávöxtun 10 ára ríkisskuldabréfa (Euro benchmark) 4,32%, en 4,00% á samsvarandi bandarískum bréfum.

Gengi evrunnar gagnvart Bandaríkjadal hefur styrkst mjög það sem af er árinu. Það fór yfir par í byrjun nóvember og hefur síðan verið rétt um eða yfir pari.

Skýringar við myndir í Hagvísum Seðlabanka Íslands

Mynd 1. Verðbólga

Heimild: Hagstofa Íslands. 12 mánaða %-breyting neysluverðsvisitölu Hagstofunnar og kjarnavísitalna 1 og 2. Einnig er sýnt verðbólguþéttun Seðlabanka Íslands sem tekið var upp í mars 2001.

Mynd 2. Neysluverðsvisitala eftir eðli og uppruna

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar fjögurra undirlíða neysluverðsvisitölnnar: vísitölu húsnæðis, innfluttra vara án áfengis og tóbaks, innlendra vara án búvöru og grænmetis og annarrar þjónustu. Til og með febrúar 1997 er grænmeti innifalið í liðnum innlendar vörur án búvöru og grænmetis. Frá og með mars 1997 breyttist sundurliðun Hagstofu og grænmeti var einnig undanskilið.

Mynd 3. Verð innfluttrar vöru í vísitölu neysluverðs og vöruskiptavegin innflutningsgengisvísitala

Heimild: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Verð á innfluttum vörum án áfengis og tóbaksverðs í vísitölu neysluverðs. Vísitala með meðaltal tímabilsins sem myndin sýnir sem grunnildi. Vöruskiptavegin innflutningsgengisvísitala, meðaltal mánaðar, mars 1997 = 100.

Mynd 4. Verðbólguvæntingar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Mælikvarðar á verðbólguvæntingar eru annars vegar verðbólguvæntingar almennings og fyrirtækja og hins vegar verðbólguálag ríkisskuldabréfa. Væntingar almennings eru skv. könnunum sem PriceWaterHouseCoopers (væntingar almennings, þrisvar sinnum á ári) og Gallup (væntingar fyrirtækja, tvisvar sinnum á ári) gera fyrir Seðlabankann. Spurt er hver verðbólgan muni verða næstu 12 mánuði. Verðbólguálag ríkisskuldabréfa er mismunur ávöxtunar ríkisbréfa og spariskírteina svipaðrar tímallengdar. Annars vegar er reiknaður mismunur á bréfum til u.þ.b. 1 árs (RIKB 03 1010 og RIKS 03 0210) og hins vegar munur ríkisbréfa til um 4½ árs og spariskírteina til 3½ árs (RIKB 07 0209 og RIKS 05 0410.) Tölur eru í mánaðarlok tímabilið janúar 1999-mars 2002 og daglegar frá apríl 2002.

Mynd 5. Ársfjórðungslegar þjóðhagsstærðir

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting einkaneyslu, útflutnings, þjóðarútgjalda og vergrar landsframleiðslu frá sama fjórðungi á fyrra ári.

Mynd 6. Velta samkvæmt virðisaukaskattskýrslum

Heimild: Hagstofa Íslands. Veltubreyting á milli ára sl. tvö ár. Sýndar eru tölur um heildarveltu og fimm undirlíði. Tölur eru uppsafnaðar frá ársbyrjun og staðvirtar með vísitölu neysluverðs eða viðeigandi undirvísitölu hennar.

Mynd 7. Greiðslukortavelta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Velta greiðslukorta (samanlögð velta debetkorta og kreditkorta) innanlands og erlendis. Staðvirt er með vísitölu neysluverðs (velta innanlands) og meðalgengisvísitölu (velta erlendis). Sýnd er breyting veltu frá fyrra ári í %, annars vegar í einum mánuði og hins vegar á tímabilinu frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar.

Mynd 8. Velta og afkoma skráðra atvinnufyrirtækja

Heimild: Seðlabanki Íslands. Sýnd er raunveltuaukning og eftirfarandi hlutföll af veltu: hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði, hagnaður eftir skatta og fjármagnsliðir. Úrtak er parað við fyrra ár og notaðar fyrirliggjandi upplýsingar hverju sinni.

Mynd 9. Sementssala og nýskráningar bifreiða

Heimildir: Sementsverksmiðjan hf., Aalborg Portland Ísland hf. og Bílgreinasambandið. Sementssala tveggja aðila, Sementsverksmiðjunnar hf. og Portland Cement. Hinn síðarnefndi hóf sölu sements hér á landi á árinu 2000. Bæði nýjar og notaðar nýskráðar bifreiðir, allir flokkar (fólks-, hópferða-, vöru- og sendibifreiðir).

Mynd 10. Hlutfall samningsverðs af kostnaðaræctun í útboðum Framkvæmdasýslu ríkisins

Heimild: Framkvæmdasýsla ríkisins. Sýnt er hreyfanlegt meðaltal (óvegið) tíu samninga.

Mynd 11. Vöruskiptajöfnuður sem hlutfall af vöruútflutningi

Heimild: Hagstofa Íslands. Hreyfanlegt 12 mánaða hlutfall.

Mynd 12. Vöruinnflutningur og vöruútflutningur

Heimild: Hagstofa Íslands. Innflutningur eða útflutningur síðustu 12 mánaða sem hlutfall af 12 mánuðum þar á undan.

Mynd 13. Árstíðarleiddréttur vöruinnflutningur á föstu verði

Heimild: Hagstofa Íslands. Hreyfanlegt 3 mánaða meðaltal vöruinnflutnings er árstíðarleiddrétt. Sett á fast verð og gengi með vísitölu erlends verðlags og meðalgengisvísitölu m.v. innflutning. Vísitala erlends verðlags er fengin með því að veða saman með gengisvoginni vísitölur verðlags í helstu viðskiptalöndum.

Mynd 14. Utanríkisviðskipti

Heimild: Hagstofa Íslands. Verð og magnþróun á innflutningi og útflutningi. Almennur innflutningur jafngildir heildarvöruinnflutningi að frátöldum skipum flugvélum og ýmsum vörum (afgangslíður). Almennur útflutningur jafngildir heildarvöruútflutningi að frádregnum skipum, flugvélum og ýmsum vörum (afgangslíður).

Mynd 15. Afli og útflutningsverðmæti sjávarafurða

Heimild: Hagstofan. Afli íslenskra skipa á heimamiðum og fjarmiðum. Sýnt er aflamagn eftir helstu flokkum, uppsafnað frá ársbyrjun til loka næstliðins mánaðar. Verðmæti útfluttra sjávarafurða eru f.o.b.-tölur á nafnvirði, frá áramótum, en ná oftast mánuði styttra fram en aflamagnið.

Mynd 16. Verð á sjávarafurðum og áli

Heimild: Hagstofa Íslands og London Metal Exchange (LME). Verð sjávarafurða mælt í íslenskum krónum er reiknað á Hagstofu Íslands. Það er umreiknað yfir í erlendan gjaldmiðil með því að deila með vöruskiptavog m.v. útflutning. Verð áls frá LME. Sýnd eru mánaðarleg meðaltöl og auk þess nýjasta álverð. Ekki er árstíðarleiddrétt.

Mynd 17. Olíu- og bensínverð

Heimild: Bloomberg. Hráolía, bensín og IPE, framvirkt verð. Sýnd eru mándarleg meðaltöl, seinustu dagverð og framvirkt verð næstu fjögurra ársfjórðunga.

Mynd 18. Hrávöruverð á heimsmarkaði

Heimild: EcoWin/IMF. Mánaðarlegar tölur. Hrávöruverð án eldsneytis, verð á grunnmálmum og verðlag matvæla.

Mynd 19. Atvinnuleysi

Heimild: Vinnuálastofnun, Seðlabanki Íslands. Mánaðarlegar tölur. Skráð atvinnuleysi sem hlutfall af mannafla, mælt og árstíðarleiddrétt. Skráð atvinnuleysi er meðalfjöldi einstaklinga sem skráðir eru á atvinnumiðlunum á öllu landinu, sem hlutfall af áætluðum mannafla á vinnumarkaði í hverjum mánuði.

Mynd 20. Atvinnuleyfi og störf í boði

Heimild: Vinnuálastofnun. 3ja mánaða hreyfanleg meðaltöl. Heildarfjöldi útgefinna atvinnuleyfa er sýndur og einnig fjöldi nýrra leyfa (og leyfa vegna nýs vinnustaðar). Framboð á lausum störfum hjá vinnumiðlunum í lok hvers mánaðar.

Mynd 21. Atvinnuleysi og fjöldi lausra starfa

Heimild: Hagstofa Íslands og Þjóðhagsstofnun (PHS). Hagstofan kannar í apríl og nóvember stöðuna á vinnumarkaði. Hringt er í slembiúrtak úr þjóðskrá og athugað hverjir eru í vinnu og hverjir ekki. Miðað er við skilgreiningar ILO (Alþjóðavinnuálastofnunarinnar). ÞHS athugaði í janúar, apríl og september á hverju ári eftirspurnarhlíð vinnu- markaðarins. Gerð var athugun hjá atvinnurekendum um hvort þeir vildu bæta við sig starfsfólki og þá hversu mörgum. Síðasta könnun var gerð í apríl 2002.

Mynd 22. Launavísitala og kaupmáttur launa

Heimild: Hagstofa Íslands. 12 mánaða breyting launavísitölnnar, tímabil miðast við útreikningstíma. Kaupmáttur sem launavísitala staðvirt með vísitölu neysluverðs.

Mynd 23. Laun á almennum markaði, hjá opinberum starfsmönnum og launaskrið

Heimild: Hagstofa Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Laun á almennum markaði og laun hjá opinberum starfsmönnum og bankamönnum eru undirliðir launavísitölnnar. Tímabil miðast við útreikningstíma vísitölnnar. Launaskrið er hækkun launa á almennum markaði samkvæmt launavísitölu umfram mat hagfræðisviðs á hækkun vegna kjarasamninga. Myndin sýnir launaskrið yfir sl. 4 ársfjórðunga.

Mynd 24. Tekjuafgangur og hrein lánsfjárförf ríkissjóð

Heimild: Ríkisbókhald, Seðlabanki Íslands. Tekjuafgangur frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar, sýndur sem hlutfall af tekjum. Lánsfjárförf frá ársbyrjun sem hlutfall af tekjum. Lánsfjárförf er halli ríkissjóðs að viðbættum löngum og stuttum útlánum umfram innheimtar afborganir og eignasölu. Jákvæð lánsfjárförf merkir halla og neikvæð lánsfjárförf merkir lánsfjárafgang.

Mynd 25. Ríkistekjur og gjöld

Heimild: Ríkisbókhald, Seðlabanki Íslands. Sínd er hlutfallsleg breyting tekna og gjalda ríkissjóðs á milli ára, miðað við uppsafnaðar tölur frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar. Óreglulegum liðum er sleppt til að gera tölur samanburðarhæfar milli ára.

Mynd 26. Þróun skatttekna

Heimild: Ríkisbókhald, Seðlabanki Íslands. 12 mánaða raunbreyting milli 4ra mánaða hlaupandi meðaltala. Þrír flokkar skatttekna; staðgreiðsla og tryggingagjald, virðisaukaskattur og gjöld tengd innflutningi og áfengi.

Mynd 27. Hlutfjármarkaður: Mánaðarleg velta og dagleg verðþróun

Heimild: Kauphöll Íslands. Sínd er mánaðarleg heildarvelta skráðra hlutabréfa (á þingi og utan þings) og dagleg gildi úrvalsvísitölu og þingvísitölu aðallista. Nýjasta talan um veltu er velta yfirstandandi mánaðar fram að útgáfu Hagvísu.

Mynd 28. Fasteignaverð: íbúðaverð á höfuðborgarsvæði

Heimild: Fasteignamat ríkisins og Hagstofa Íslands. Núvirt fermetraverð í fjölbýli og sérbyli á höfuðborgarsvæðinu. Sínd er vísitala raunverðs og 12 mánaða breyting nafnverðs. Mánaðargildin eru hreyfanleg þriggja mánaða meðaltöl. Nýjustu tölur eru bráðabirgðatölur byggðar á verðþróun reiknaðrar húsaleigu í vísitölu neysluverðs.

Mynd 29. Raunverð atvinnuhúsnæðis á höfuðborgarsvæði

Heimildir: Fasteignamat ríkisins, Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungstölur. Vegið meðaltal iðnaðar, verslunar og skrifstofu- húsnæðis, 1995=100. Sínt er bæði einfalt meðaltal samninga og vegið eftir stærð húsnæðis.

Mynd 30. Íbúðalánasjóður: afgreidd húsbref og afgreiddar umsóknir vegna nýbygginga og endurbóta

Heimild: Íbúðalánasjóður og Fasteignamat ríkisins. 3ja mánaða hreyfanleg meðaltöl. Tölur Íbúðalánasjóðs um afgreidd húsbref á nafnverði og markaðsvirði í hverjum mánuði eru staðvirtar með vísitölu fermetraverðs íbúðarhúsnæðis á höfuðborgarsvæðinu. Fjöldi afgreiddra húsbrefalána til nýbygginga einstaklinga og byggingaraðila og til endurbóta.

Mynd 31. Verð veiðiheimilda í þorski

Heimild: LÍÚ og Kvótaþing. Sínt er meðalverð hvers mánaðar á aflahlutdeild (varanlegur kvóti) og aflamarki (leigukvóti eða skammtímakvóti) í þorski.

Mynd 32. Ársfjórðungslegt raungengi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Raungengi miðað við hlutfallslegt neysluverð annars vegar og hlutfallsleg laun hins vegar.

Mynd 33. Gengisþróun krónunnar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Raungengi, mánaðarlegar tölur miðað við hlutfallslegt neysluverð. Gengisskráningarvísitala íslensku krónunnar, mánaðarleg meðaltöl. Nýjasta gildi gengisskráningarvísitölu er meðaltal þeirra daga sem liðnir eru í mánuðinum fram að útgáfu Hagvísu.

Mynd 34. Útlánaaukning lánakerfisins

Heimild: Seðlabanki Íslands. Breyting frá sama ársfjórðungi síðasta árs.

Mynd 35. M3 og innlend útlán innlánsstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. 12 mánaða %-breytingar á mánaðarlokatölum. Breyting útlána er með FBA hf. frá og með mars 1999 og með Kaupþingi banka hf. frá janúar 2002. Útlánaþróun er einnig sínd leiðrétt fyrir áætluðum áhrifum verðlags- og gengisbreytinga á stofn verðtryggðra og gengistryggðra lána.

Mynd 36. Raungildi M3 og innlendra útlána innlánsstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. Staða í lok hvers mánaðar er færð til fasts verðs með neysluverðsvísitölu. M3 er árstíðarleiðrétt. Í mars 1998 bætast útlán FBA hf. við vísitölu útlána og Kaupþing banka hf. í janúar 2002. Janúar 1999=100.

Mynd 37. Grunnfé og endurhverf viðskipti við Seðlabankann

Heimild: Seðlabanki Íslands. Grunnfé Seðlabankans og staða endurhverfra viðskipta lánastofnana við Seðlabankann. Sínd er 12 mánaða breyting 3 mánaða meðaltala.

Mynd 38. Stýrivextir Seðlabanka Íslands og vextir á peningamarkaði

Heimild: Seðlabanki Íslands. Daglegar tölur um ávöxtun í endurhverfum verðbréfasamningum Seðlabankans við lánastofnanir og ávöxtun á peningamarkaði á skuldbindingum til 1 dags og 3 mánaða.

Mynd 39. Skammtíma- og vaxtamunur við útlönd

Heimild: Seðlabanki Íslands. Munur 3 mánaða ríkisvixlavaxta á Íslandi og í viðskiptalöndunum. Skammtíma- og vaxtamunur eru reiknaðir sem vextir í endurhverfum verðbréfaupum Seðlabankans leiðréttir fyrir verðbólguálagi ríkisbréfa. Verðbólguálagið er munur á ávöxtunarkröfu óverðtryggðra ríkisbréfa og verðtryggðra spariskírteina. Frá og með júlí 2002 er miðað við flokkana RIKB 07 0209 og RIKS 05 0410. Fram að því var miðað við flokkana RIKB 03 1010 og RIKS 03 0210. Vikulegar tölur.

Mynd 40. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun ríkisbréfa miðað við hagstæðasta kaupboð til u.þ.b. 1 árs, 4½ árs og 11 ára (RIKB 03 1010, RIKB 07 0209 og RIKB 13 0517). Meðalvextir á óverðtryggðum skuldabréfum banka og sparisjóða.

Mynd 41. Tímaróf óverðtryggðra vaxta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Myndin vinstra megin sýnir REIBOR-vexti á lánum til mislangs tíma. Myndin hægra megin sýnir vexti í kaupboðum á ríkisvixlum og ríkisbréfum.

Mynd 42. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra langtímaskuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun miðað við hagstæðasta kaupboð viðskiptavaka í 15 ára spariskírteini og húsbref í lok síðasta viðskiptadags mánaðar. Síndir eru flokkarnir RS15 1001 og IBH26 0315. Meðalvextir á verðtryggðum skuldabréfum banka og sparisjóða.

Mynd 43. Bandaríkin: árstíðarleiðrétt atvinnuleysi og iðnaðarframleiðsla og verðbólga

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi, árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla og neysluverð.

Mynd 44. Evrusvæðið: árstíðarleiðrétt atvinnuleysi og iðnaðarframleiðsla og verðbólga

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi, árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla og neysluverð.

Mynd 45. Japan: árstíðarleiðrétt atvinnuleysi og iðnaðarframleiðsla og verðbólga

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi, árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla og neysluverð.

Mynd 46. Bretland: árstíðarleiðrétt atvinnuleysi og iðnaðarframleiðsla og verðbólga

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi, árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla og neysluverð.

Mynd 47. Vöxtur breiðs peningamagns erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Peningamagn skilgreint sem M3 eða því sem næst.

Mynd 48. Útlánavöxtur innlánsstofnana erlendis

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Útlán án markaðsverðbréfa. Tölur fyrir Bretland eru aðeins útlán til einkageira.

Mynd 49. Hlutabréfaverð í Bandaríkjunum

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Síndar eru Nasdaq Composite vísitalan, Dow Jones Industrial Average (einnig sýnd í mynd 50) og Wilshire 5000 vísitalan. Vísitölurnar eru allar settar á 100 í ársbyrjun 1998.

Mynd 50. Erlendar hlutabréfavísitölur

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Hlutabréfavísitölur á evrusvæðinu (Dow Jones EURO STOXX 50), í Bretlandi (FTSE100), Japan (Nikkei 225) og Bandaríkjunum (Dow Jones Industrial). Vísitölurnar eru allar settar á 100 í ársbyrjun 1998.

Mynd 51. Mismunur langtíma- og skammtíma- og vaxta

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Mismunur á ávöxtun 10 ára ríkisskuldabréfa og 3 mánaða ríkisvixla, í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Japan og Bretlandi.

Mynd 52. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa

Heimildir: EcoWin. Daglegar tölur. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Japan og Bretlandi.

Mynd 53. Gengi evru gagnvart jeni, Bandaríkjadal og bresku pundi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Daglegar vísitölur. Krossgengi m.v. íslenska krónu. Vísitölurnar eru settar á 100 31. desember 1998.